

Činnost československých zpravodajských služeb v Rakousku v letech 1945–1989 III.

V roce 2010 započala spolupráce mezi českým Ústavem pro studium totalitních režimů a rakouským Institutem Ludvíka Boltzmannova pro studium následků války (Ludwig Boltzmann-Institut für Kriegsfolgen-Forschung), později se k nim připojil také slovenský Ústav paměti národa. Spolupráce je zaměřena nejen na bádání, ale také na diskuze nad jeho výsledky a dalším směřováním. Práce těchto institucí byly prezentovány především na workshopech pořádaných rakouskou ambasádou ve Vídni v letech 2010–2012 a později na mezinárodních konferencích. První proběhla v roce 2012 v rakouském Raabs an der Thaya, druhá v roce 2013 na českém území v Telči a třetí 30. září až 2. října 2015 ve slovenském hlavním městě Bratislavě.

Poslední konference, jíž se zúčastnilo jedenadvacet přednášejících z jedenácti institucí, se konala v centru města v reprezentativních prostorách Rakouského kulturního fóra. Slavnostního zahájení se zúčastnili mimořádný a zplnomocněný velvyslanec Rakouské republiky na Slovensku Helfried Carl, místopředseda Národní rady Slovenské republiky Ján Figel, velvyslankyně České republiky na Slovensku Livia Klausová, velvyslanec Slovenské republiky v Rakousku Juraj Macháč, velvyslanec České republiky v Rakousku Jan Sechter, velvyslanec Rakouska v České republice Ferdinand Trauttmansdorff, ředitel Správní rady Ústavu paměti národa Ondrej Krajňák, ředitel Ludwig Boltzmann Institutu Stefan Karner, ředitel Ústavu pro studium totalitních režimů Zdeněk Hazdra a ředitelka Archivu bezpečnostních složek Světlana Ptáčnicková.

Přednášející vystoupili během dvou dnů celkem v šesti blocích. První panel, Aktivity československých rezidentur, byl věnován rezidenturám čs. civilních zpravodajských složek, a to nejen ve Vídni, ale i v Londýně či ve Spolkové republice Německo a Německé demokratické republice. Druhý, Operace čs. zpravodajských služeb na rakouském území, se zabýval konkrétními akcemi i popisem postupů a organizace čs. rozvědky v Rakousku. Zajímavý pohled na činnost čs. zpravodajských služeb v Rakousku optikou států NATO, především USA a Velké Británie, nabídl třetí panel, Pohled na činnost čs. zpravodajských služeb v Rakousku ze strany zemí NATO – pohled z opačné strany. Rozsáhlou aktivitu v československo-rakouském příhraničí, a to, že hranice, alespoň zpočátku, nebyly zdaleka nepropustné, ukázal čtvrtý panel nazvaný Operace zpravodajských služeb a československo-rakouská hranice. Na význam propagandy a médií v době studené války a jejich vazby na bezpečnostní problematiku upozornil pátý panel Propaganda a média. Na konferenci bylo toto téma představeno vůbec poprvé a ukázalo velký badatelský potenciál do budoucna. Poslední, šestý

---

panel, Archivy a archivní dokumenty, již tradičně prezentoval možnosti archivů a archivních dokumentů při dalším výzkumu činnosti čs. zpravodajských služeb v Rakousku.

Všechny panely byly provázeny dlouhými a zajímavými diskuzemi. Na závěr konference moderátoři jednotlivých panelů shrnuli přednesená témata a naznačili, že problematika není zdaleka vyčerpaná, ale nabízí prostor pro další bádání. Příspěvky ze všech tří ročníků konference budou vydány v tištěné podobě.

◆ **Milan Bárta**